

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De obedientiæ studio. Cap. VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](#)

exuperer, neque prelaxus fluxam tunicam efficiat.

Vigesimo octauo. Caſtitatis amantes non tantum horrent manifestos impudicitia actus, ſed ea quoque qua illos irritant: inter quae quidem, quamvis prima ſpecie nihil tale paffe ferre videatur, eft nimis aqua frigidæ potus, multò magis cereuifis, ſi crassa fit, & amara. Hinc S. Antonius dans præcepta S. Paulu Simplici dixit: Non minù per aqua abundantiam phantasias anime fieri, quam per vinum calorem corporis increcere. Idein fenſit Abbas Chæremon apud Cassianum. Et S. Ephræm, ac S. Nilus, & S. Bernardus. Quod eti videatur incredibile, rāmen veriſimum eſt. Quamvis enim aqua frigida fit natura, tamen dum nimirū profuſe bibitur, digeri non potest tam citò, ideoque ut ſcribit Galenus, fluctuationes excitat & in flatum mutatur. Omnia autem flatuſa irritante libidinem competitum eſt, & ex experientia, & ex Medicorum doctrinā. Quocircā ſi Olympici Athletæ, vt ſcribi Arrianus, quid eſent expeditiores ad cursum, etiam à potu abſtinebant aqua frigidæ, quanto magis currentibus in ſtadiis Christi, à nimio aquæ, & cereuifæ, ac vini potu abſtinendum eſt, ad coronam caſtitatis allequendam currentibus?

CAPV OCTAVVM.

De Obedientie ſtudio.

1.5. cap. 4. PReter illa, qua in Regulis & Epistolâ traditæ. S.P.N. Ignatius, & ex eius ſentū Petrus Rihadenevra, hæc addes.

166. Primo, imitare piam humilitatem B. Borgia, qui defunctos Superiorum muneribus affectu reuerentia peculiari profequi solebat, ob reuerentiam Christi Iefu, cuius loco præterit Seruus Dei.

1.2. de virginib. Secundo. Si, dum alicubi ſedēs, Superior tranſeat, vel propius accedat ad te, non ſolā capitis aperitione contentus ſis, ſed affurge, nec vñquam ſtantem fedens, dum ſanu es, alloquere. Dei enim personam gerit. Inter alia, qua S. Ambroſius prædicat in Beatissimâ Virgine, eſt vnu hoc: Quid affureret maioribus natu. Sanè aequum eſt, Christi humilitatis imitatores, non minù reuererit authoritatem Vicariorum Dei, quam fecerint Ethnici Iuuenes, respectu Seniorum; de quibus reliquit ſeri. Satyra. 1. Reg. c. 2. prout Iuuenalis, Romanorum conſuetudinem referens:

Credabant hoc grande n̄ ſas, & morte piandum
Si iuuenis vñculo non affureret: & ſi
Barbato, cuiuscunq; puer.

Sic S. Benedictus præscripsit, ut remeantibus, vel diſcedentibus hofitibus inclinato capite, vel proſtrato corpore, veneratio exhibetur, & Christus in eis honoraretur, quanto magis Superiori aduentanti affligendo exhibenda eſt pia reuerentia.

Tertiō. Eriam dum Superioris transi cubiculum, ſi nullus adſit qui videre poſſit, caput aperi, ſi adſit, interno pietatis ac reuerentia ſigno, ſeu ſenu, illud honora & locum eius. Solebat S. Carolus Boromeus, teſte Giuliano, adeo veſetari noſtrum Patrem Francifcum Adornum Confefſarium, ac Patrem Spiritualem ſuum, ut quoties et lumen ipſe ante lucem adferret (in quodam ſecetu propter direktionem in Exercitiis spiritualibus ſecum manenti) dormienti adhuc, intans cubiculum eius, caput profunde inclinaret reuerentia ergo (eo modo, quo Cardinales inticem ſibi occurrentes reuerentiam ſibi exhibent) & accenſo lumine iterum exiens, idipſum iteraret, quamvis P. Adornus nondum eſſet exerceſactus, neque id cerneret.

Quartiō. Nisi grauiſ alia & pia cauſa aliud facere ſuadeat, tempeſ coram Superiori, ut rationem conſcientia, ita confeſſionem conſuetam generalem facias, tum ut imiteris antiquorum in Societate Patrum morem, qui vñque ad P. Euerardi Mercuriani Generalis tempora durauit (ſolebant enim P. Prouinciali in Viftratione conſetiſ omnes, idque ut perpetuo ſeruaretur optabat B. Borgia) tum ut penitus te noſcat Superior, ac melius in viā Domini dirigat. Duplīcē enim ex diuino lumine direktionem tibi adferret, & eam, quam Confeſſarius adferret, & alteram tanquam Superior tuus, cui, ut Superiori tuo, & Vicario ſuo aſſiſit procul dubio magis ſumma illa & mirabilis Diuina pronidentia, etiam non habito respectu ad probitate Superioris, ſed ad ſolum eius officiū, quod Dei nomine obit, tanquam interpres Diuine voluntatis.

Quintō. Non tantum, qua circa te contingent, ſed etiam qua circa alios, e Superiorum voluntate, tanquam bona, & bene ordinata, accipe, etiam vel tibi, vel aliis videantur minù bene & utile factatum quia etiam hac in re decet ſimpliſ obedienciam Superioris iudicio acquiſcere, tum quia ſep̄ ignoramus cauſas grauiffimas, ob quas Superiores etiam inviti coguntur, & merito, quædam facere, vel permettere ad declinanda grauiora mala. Sanè nullus Superior in gubernando error erit tam grauus, atque fuit lapsus & ſcelus Iudei proditoris. Sicut ergo non imputandum eſt imprudētia, & malitia Diuine Sapientie, qua illum praefecit tali muneri, prefertim, cum ſciere certò ſubſecura eiuſ peccata furti, & proditionis; ita nunquam Superiorum prudentiam, vel virtutē inculſa, ſi quid contingat ab eis ordinari, vel permitti, ex quo vel dannum, vel malu alind ſecutum eſt. Quod tamen diligenteribus Deū cooperabitur in bonum, alioquin poſſet quis impie & Deum inculſare: qui creauit eos, quos prævidit damnandos, & tot creaturas condidit, quas ſciuit occaſionem daturas infinitorū ſcelerum, & damnationis æternæ multorum. In omnibus

II. DE EXTERNA COMPOSITIONE, ET CURA MINOR. 161

bus denique converte mentis oculos, ad Divinæ prouidentiæ secreta, quæ nihil mali permittit, nisi proper magnum bonum, et si nobis ignotum, quod tanto facilius debet quisque subditus credere, cùm certus esse non possit, res melius cœluras, si ita, vt ei videtur, res à Superiori, & non eo modo, quo Superior voluit, disponerentur. In dubiis autem latius, securius, & prudentius est, aliorum stare iudicio, præser-tim eorum quibus magis solet assistere cœlestis sapientia & prouidentia, facta & dicta dirigen-s, ad fines sibi notos, & absconditos ab oculis nostris.

171. **Sexto.** Tunc maximè obedi, cùm à Superioribus ad loca villa, & officia, mundi iudicio abiecta, destinari. Hoc cōmendauit nobis S.P.N. Ignatius: *Magnopere conferet deuotè obire ea munera, in quibus magis exercetur humilitas & charitas.* Ad hoc propositum P. Balthasar Aluarez perpendebat valde verba *Angeli Raphælē ad Tobiam*, cùm obstupescerent, quod Angelus talia erga ipsos officia & obsequia praefuisse: *Cum effem robiscum, per voluntatem Dei eram. Et iuxta hanc sententiam dicebat; in Domo Dei nullum esse officium vile.* Et de se ipsum libello, in quo notabat interna sua sensa, sic ait: *In hoc ego mean felicitatem pono, quod Deus velit operia meā rū in vilissimis Religionis mea officiis. Nam quomodo hoc ego sum promeritus, vt ipse velit obsequio meo vī. Et me in rebus obsequijs sui occupare, etiam in conficiendo lateribus?* Tantū ergo hoc facio, vt nullum sit adeò abiectum officium, cui si ille me velit addicere, non pruer ego quacunque meo solatio, vt illud praestem. *Quia aliquis obsequium vult, etiam vult seipso obligare.* Quia igitur tanta cœlitudine animabus nostris offerri potest, que ita nos impleat, ac satiet, atque quod audiamus Deum velle, & requirere nostrum obsequium, vt se ipsum nobis obstringat, ac obliget: Et in alio loco dicit: *Quam excellentiam habet concionandi munus, si Deus id non vult; aut quam utilitatem habet ollas, aut scutellas lauare, si idem Deus à nobis vult: quam prestantiam habet, quod quis in aliquo angulo se contingat, si Deo id non placet: aut qua vilitas est, inde exire, si hoc ipsum illi placet?*

172. **Ottavo.** Valdè indecorum est, petere à Superiori, domo excundi licentiam, per socium minoris conditionis, à se, inciso Superiori electum, vel idem per se petere pallio indutum. Hoc enim non nisi post acceptam licentiam induendum est. Et cùm hoc quidam fecisset coram S.P. Ignatio, iussit eum abire, & pallium deponere, & demum redire ad petendam sine pallio licentiam.

CAPUT OCTAVVM.

De Oratione.

173. **P**räter ea, quæ dici solent de preparatio-ne diligenti materia Meditacionum, & di-

ligentia in Meditationibus accuratè expedien-dis, ac dirigendis ad vitæ sanctimoniam præ-eticam comparandam (quæ sita est in cor-dis munditiâ à defectibus, etiam leibus, plenâ deliberatione commissis, & in pallio-num inordinatarum dominio, & in actio-nibus omnibus perfectè instituendis, & ad normam diuinæ voluntatis exactè conforman-dis, & in omnibus rebus aduersis, patienter, li-benter, & cum exultatione tolerandis) hæc ob-seruanda erunt in particulari.

Primo. Da operam, ne veniali etiam pec-cato Deum offendas in deuotionis Exercitiis: scilicet Meditatione, Missâ, Examine conscientiæ, Coronæ recitatione, Officio Di-uno. Quod fieri, si nunquam dederis cau-sam distractionibus, negligenti custodiâ ocu-lorum, & animi, & malâ preparatione ad meditandum: deinde si ingruentes distra-ctiones sine tali causâ à te dataâ, statim vbi aduerteristi, repuleris, & quidem viuaciter, nec in ipso deuotionis exercitio, hōnis modis eas accersueris, vel fouteris: Denique si reueren-te te gesseris cum Diuinâ Majestate, & inter-iùs & exterius. Sed rēs iudicio non reue-renter te geres, si vel Sacrum dicens, vel Sacerdoti respondens sacrificanti, vel alias pre-ces Ecclesiasticas recitans, cā celeritate id fa-cias, quâ non faceres homines alicuius au-thoritatis alloquendo. Rēs hæc difficilis non est, cū Diuino auxilio, modò serio te applices: æquum est enim, vt saltem ex actiones, quibus Deum quasi immediatè attingimus, & ad nos vocamus, mundæ sint; ab omni, leuissimo et-iām, peccato.

Secundo. Vt Oratione tua, & omne cum Deo colloquium tale sit, quale esse debet, ita te geras: 1. Age cum Deo tanquam reus suppli-cij cum Iudice. 2. Tanquam mendicus cum diuite. 3. Tanquam seruus cum Domino. 4. Tanquam discipulus cum Magistro. 5. Tan-quam filius cum patre. 6. Tanquam amicus cum amico. 7. Tanquam Cliens cum Beate. 1.1. de p̄f-factore, S. Augustinus *Valdè*, inquit, remota est à sensibus carnis hac schola, in quâ Pater audi-tur, & docet, vt veniatur ad filium, ibi est & ipse Filius, quia ipse est Verbum eius, per quod sic do-cet, ne audit eum carnis aure, sed cordis. Simil est & ibi Spiritus Patris & Filii, neque enim ipse non do-cet, aut separatum docet. Inseparabilia quippe dicimus esse opera Trinitatis. Ita enim fieri, vt nihil ad-eò graue sit, quod Dei causâ pati, & fa-cere detrectes: sicut non detrectaret latro sententiam mortis promeritus, vila onera Religionis, si spes euadendi esset è manibus Iudicis. Ita fieri, vt ardentissime petas à Deo, quibus eges, more mendicorum: quorum exemplo S. Augustinus ad hoc ipsum se ex-citabat. Ita fieri, vt summâ cum reueren-tia instar serui, cum Deo agas, magnâ internâ

○ 3 de-